

Ocena stanu zdrowotnego

drzew rosnących na działkach nr 159/7 i 300/3 obręb ewidencyjny Kościerzyna 05 –

pomnik przyrody Aleja Jaworowa

Zleceniodawca:

Gmina Miejska Kościerzyna

Autor:

Justyna Porożyńska-Majewska
ul. Azaliowa 7B/14
83-000 Pruszcz Gdański
tel. 790 769 673
e-mail beearbor@gmail.com

1. Podstawa i cel opracowania

Niniejsze opracowanie dotyczy realizacji umowy z Gminą Miejską Kościerzyna na wykonanie oceny stanu zdrowotnego drzew rosnących na działkach nr 159/7 i 300/3 obręb ewidencyjny Kościerzyna 05 – pomnik przyrody Aleja Jaworowa.

2. Metodyka pracy

Prace terenowe zostały przeprowadzone w dniu 13 maja 2025 r. Drzewa zostały ponumerowane zgodnie z mapą „Ocena stanu zdrowotnego i statycznego z zaleceniami dla drzewostanu Alei Jaworowej w Kościerzynie” z 2014 r.

Do przeprowadzenia ogólnej diagnostyki drzew wykorzystano metodę wizualnej oceny na podstawie publikacji "Drzewa w krajobrazie. Podręcznik praktyka", Witkoś-Gnach K., Tyszko-Chmielowiec P., (red.) 2014 (w wersji elektr. dostępna z <http://drzewa.org.pl/publikacja/drzewa-krajobrazie-podrecznik-praktyka/>) oraz „Standard inspekcji i diagnostyki drzew”, Witkoś-Gnach K., Krynicki M. (red) 2021 (w wersji elektr. dostępne http://drzewa.org.pl/wp-content/uploads/2020/11/ID_standard_liDD.pdf).

Do diagnostyki drzewa, o którym mowa w niniejszym opracowaniu wykorzystano podstawowe narzędzia arborystyczne: sondę arborystyczną i młotek diagnostyczny do identyfikacji ubytków w pniu i konarach.

W trakcie inspekcji przeprowadzono za pomocą sondy arborystycznej kontrolę systemu korzeniowego, odziomka i pnia w celu identyfikacji potencjalnego rozkładu. Oględziny korony zostały wykonane z dostępu linowego, sprawdzano – stan rozwidleń, ilość suszu, obecność owocników grzybów, pęknięcia i rozkład na konarach, a także stan pnia u podstawy korony.

W trakcie inspekcji gromadzono następujące dane dotyczące drzewa:

Gatunek – na podstawie cech charakterystycznych

Obwód pierśnicowy – obwód pnia mierzony w cm w korze z wykorzystaniem taśmy mierniczej z atestem na wysokości 1,30 m nad najwyższym punktem gruntu. Jeśli w płaszczyźnie pomiaru przypada lokalna nieregularność pnia, pomiar wykonywany jest możliwie najbliżej

Faza rozwoju drzewa – stan rozwoju fizjologicznego drzewa

1. drzewo młode
2. drzewo dojrzewające
3. drzewo dojrzałe
4. drzewo sędziwe
5. zniszczone

Witalność – ocena zdolności drzewa do życia (wg Rolloff'a¹)

1. drzewo w fazie silnego przyrostu pędów na długość
2. drzewo o lekko zahamowanym przyroście pędów
3. drzewo o wyraźnie zahamowanym przyroście wszystkich pędów
4. drzewo o zamierających fragmentach korony bądź obumierające
5. drzewo martwe

Kondycja – miara zdolności drzewa do prawidłowego przebiegu ogółu procesów życiowych, w tym kompensowania uszkodzeń występujących na drzewie oraz innych negatywnych wpływów środowiska ożywionego i nieożywionego

1. bardzo dobra
2. dobra
3. osłabiona
4. mocno osłabiona
5. krytyczna

Stabilność – odnosi się do prawdopodobieństwa upadku drzewa lub jego części

1. bardzo dobra
2. dobra
3. osłabiona
4. mocno osłabiona
5. krytyczna

Perspektywa utrzymania – wyraża potencjał drzewa do jego dalszego prawidłowego funkcjonowania (oceniana w oparciu o kondycję, witalność oraz stabilność)

- A – perspektywa długoterminowa – drzewo z przewidywaną długością życia i prawidłowym zachowaniem ogółu procesów życiowych przez co najmniej 10 lat
- B – krótkoterminowa – drzewo z przewidywaną długością życia i prawidłowym zachowaniem ogółu procesów życiowych przez okres ok. 3-10 lat
- C – brak perspektywy – drzewo utraciło lub utraci żywotność w ciągu kolejnych 3 lat

Wyniki oceny stanu zdrowotnego drzew przedstawione zostały w załączonej tabeli

3. Ogólne zalecenia i metodyka pielęgnacji drzew

Prace związane z cięciem i pielęgnacją drzew mogą stwarzać zagrożenie dla osób i mienia, a tym samym wymagają stosowania odpowiednich środków zabezpieczających oraz nadzoru. Przed przystąpieniem do prac wszelkie zagrożenia związane z pracami przy/na drzewie powinny

¹ W ww. „Standardzie...” zmieniona została numeracja i nazwa stopni witalności w celu ujednoczenia z cyfrowym systemem oceny drzew w skali 1-5

być zidentyfikowane i ograniczane poprzez adekwatne procedury prac. Osoby uczestniczące w pracach powinny posiadać odpowiednie do wykonywanych czynności kursy i certyfikacje branżowe, szkolenia z zakresu BHP, pierwszej pomocy, badania lekarskie dopuszczające do wykonywania pracy oraz inne niezbędne do wykonywania danej czynności¹.

Używane maszyny, narzędzia oraz ekwipunek powinny: być sprawne technicznie, stosowane zgodnie z przeznaczeniem i posiadać właściwe atesty. Strefę prac należy skutecznie zabezpieczyć przed dostępem osób nieuprawnionych (cytat ze "Standardów cięcia i pielęgnacji drzew).

Bardzo ważnym elementem pracy na drzewach jest również dezynfekcja narzędzi używanych do cięcia, za każdym razem kiedy kończymy pracę na danym drzewie. Ma to na celu ograniczenie ryzyka przenoszenia chorób i patogenów.

Po zakończeniu prac na drzewach, na których występują choroby wysokiego ryzyka powinno się wyczyścić i zdezynfekować obuwie, odzież osobistą, narzędzia, liny oraz inne wyposażenie użyte do prac.

Prace w koronach:

- usunięcie suszu, zawieszonych konarów i wykonanie innych zabiegów wskazanych przy poszczególnych drzewach przy użyciu technik linowych ewentualnie za pomocą podnośnika (praca w drzewołazach jest niedopuszczalna ze względu na uszkodzanie kory i przenoszenie patogenów) przez wykwalifikowanych arborystów posiadających kurs wspinaczki poziom min. A i certyfikat inspektora drzew lub udokumentowaną wiedzę na temat pielęgnacji drzew pomnikowych;
- projektowanie oraz montaż wzmocnień mechanicznych powinna wykonywać osoba posiadająca uprawnienia np. inspektora wiązań oraz udokumentowane doświadczenie
- wzmocnienia mechaniczne można wykonywać wyłącznie z materiałów posiadających stosowne certyfikaty i znaną wytrzymałość na zerwanie i warunki atmosferyczne;
- w koronach kilku drzew w alei znajdują się stalowe wzmocnienia mechaniczne – przebudowa ich może nastąpić wyłącznie po kontroli ich z poziomu korony.

Poprawienie warunków siedliskowych poprzez:

- uniemożliwienie parkowania samochodów w pobliżu drzew;
- rozluźnienie gruntu do ok. 15 cm w głąb, ręcznie bez uszkodzania korzeni;
- podsypywanie drzew przekompostowaną korą.